

Salonky

Ředitel muzea

Petr Grulich

PERMICE V PRODEJI!

JARO 2026

Editorial

Práce s časem

TOMÁŠ KULHÁNEK / šéfredaktor

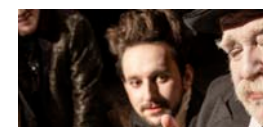
Začátek roku svádí k bilancování i k plánům. Čas se v lednu připomíná skoro všude – v předsevzetích, v očekáváních, v pocitu, že něco začíná znovu. Právě čas je velkým tématem hlavního rozhovoru lednových Salonků. Ředitel Muzea východních Čech v Hradci Králové Petr Grulich v něm mluví o instituci, která neroste ze dne na den, ale pracuje s pamětí a nese odpovědnost vůči budoucím generacím. O práci, jejíž výsledky možná uvidí až ti, kteří přijdou po nás. O smyslu v dlouhém čase bezpochyby přemýšlel i náš kolega Hynek Šnajdar. Navzdory represím ze strany StB vydával za minulého režimu samizdatový časopis. Dlouhých 36 let po sametové revoluci nyní obdržel od Ministerstva obrany odznak účastníka odboje a odporu proti komunismu. Na tomto místě mu patří poděkování – za odvahu tehdy i za povinnost novinářskou práci dnes. A poděkování patří i vám, našim čtenářům, že s námi věnujete čas příběhům, které mají smysl i v delším horizontu. ■

PETR GRULICH / str. 6 ▶ 10

NOVÁ KAŠNA

str. 12 ▶ 15

PETR KULT

str. 22 ▶ 25

ANEŽKA VESELÁ

str. 18 ▶ 21

HYNEK ŠNAJDAR

str. 28 ▶ 30

Vydavatel: TN Média s. r. o., Branická 213/53, 147 00 Praha 4, IČO: 28847229, MK ČR E 23744, **Sídlo redakce:** V Kopečku 163, Hradec Králové 500 01, www.salonkyhk.cz, **Redakce:** Tomáš Kulháněk, tel.: 739 513 184, e-mail: tomas.kulhanek@salonkyhk.cz, Matěj Holan, tel.: 773 653 565 e-mail: matej.holan@salonkyhk.cz, Michal Bogán, tel.: 734 545 423, e-mail: michal@salonkyhk.cz, Hynek Šnajdar, tel.: 734 457 697, e-mail: hynek@salonkyhk.cz, **Obchod, inzerce:** Monika Klikarová, e-mail: monika@tn-media.cz, tel.: 733 353 695, **Gra. ka:** Martin Brhel, **Jazyková korektura:** Hedvika Landová, **Distribuce:** vybraná distribuční místa, **Tisk:** fronte s.r.o., Studánecká 1120, 530 03 Pardubice, **Sazba:** TN Média s. r. o., **Číslo ISSN:** ISSN 2694-7757, **Četnost:** měsíčník, **Počet výtisků:** 8000, **Regionální mutace:** Královéhradecko, **Titulní strana:** Ondřej Littera.

INZERCE

Salonky

MAGAZÍN, VE KTERÉM MŮŽETE INZEROVAT

PR ČLÁNKY | INZERCE

Monika Klikarová

e-mail: monika@tn-media.cz
tel.: 733 353 695

NOVÁ TOYOTA RAV4

IKONA MEZI SUV PŘICHÁZÍ V NOVÉ GENERACI

Zcela nová Toyota RAV4 přináší sebevědomý design, nejnovější hybridní pohony a technologie, které vám usnadní každý den. Pro rodinu, práci i dobrodružství.

**Již nyní v předprodeji a od února
v showroomech Toyota OLFIN Car.**

OLFIN Car s.r.o.
Hradec Králové - Bratří Štefanů 1221/83 | +420 498 652 333
Pardubice - Hradecká 570 | +420 466 046 444
www.olfincar.cz

Olfincar

Jaký podle vás bude rok 2026?

**Petr Kult,
herec a režisér**

Rok po oslavách 800 let od první písemné zmínky o Hradci si všichni oddychnou, že se můžeme navrátit do každodennosti našeho města namísto nekončících oslav tohoto výročí. Do dalšího roku však vstoupíme se značně vylepšeným sebevědomím, protože jsme si za rok 2025 hluboce uvědomili, že jsme všichni králové a královny tohoto města.

**Štěpán Bucher,
muzikant a producent**

Rok 2026 s sebou určitě přinese spoustu nových výzev jak v profesním, tak i v osobním životě. V roce 2025 jsem dokončil rekonstrukci nahrávacího studia a těším se, že v příštím roce ho využiji na sto procent.

**Karel Šust,
bývalý ředitel ZUŠ Střezina**

Tím, jak stárneme, tak je každý další rok kratší a kratší. Nebudu se pouštět do žádných bláznivých předpovědí - jediné, co vím je, že rok 2026 bude ještě kratší, než ten minulý.

**Marek Bělohoubek,
vítěz soutěže Hradec Králové:
Stories, které žiju**

Letošní rok byl úplně unikátní a zažil jsem v něm opravdu spoustu věcí. Ten další bude určitě stejně dobrý, možná i lepší, protože toho mám naplánovaného hodně. Třeba koncerty, speciální dny ve škole, prázdniny, výlety, spánek a tak dále. Další rok bude určitě dobrý, pokud všechno bude fungovat a všechno se vydaří.

**Slávek Trávníček,
publicista**

Žijeme v době, kdy se na celé zeměkouli mění svět, na který jsme byli doposud zvyklí. Jak se zpívá v jedné písničce: „čas je běžec rychlým krokem, chvíli pokoj nedá si“. To se dnes týká každého z nás, protože každý den se na nás hrnou negativní zprávy. Jako pamětník se rád vrátím ke „zlatým šedesátým létům“, kdy se mnohé uvolňovalo a my, tehdy mladší ročníky, jsme zažili fantastickou éru rokenrolu, Beatles i naší krásné Palmové zahrady. Vše ale nakonec skončilo v srpnu roku 1968 a byli jsme v tom znovu namočení. Zůstávám optimistou a věřím, že u nás, v Evropě i ve světě budou v dalších letech rozhodovat lidé, kteří dají přednost rozumným a mírovým řešením. Všem čtenářům přeji vše nejlepší do nového roku 2026, každému Hradečákovi pevně zdraví a jako patriot našeho krásného města si přeji, aby Hradec Králové dál vzkvétal, hrál se tu špičkový fotbal i hokej a aby si naše město znovu zasloužilo označení Salon republiky.

**Michael Nebeský,
organizátor Sport Hradec Cupu**

Pevně doufám, že pro nás všechny bude rok 2026 skvělý. Rád bych jménem celé charitativní „rodiny“ Sport Hradec Cupu popřál čtenářům vše dobré a hodně zdraví do roku 2026. Dále přeji všem, aby se věnovali svým blízkým a aby si všichni uměli dát najevo, že se máme rádi. Děkujeme všem za podporu našeho projektu!

**Matěj Holaň,
redaktor Salonek**

Rok 2025 hodnotím z pohledu redakce jako velmi povedený. Zabydli jsme se v nové kanceláři, kde mimo jiné vzniklo zbrusu nové podcastové studio. V březnu jsme vůbec poprvé předali ceny významným osobnostem z Hradce Králové, a v červnu jsme ocenili tři talentované studenty v soutěži o PlayStation 5. Přeji si, aby byl následující rok stejně úspěšný, jako ten uplynulý a věřím, že nám i nadále zachováte přízeň. Bez vás - našich čtenářů - by to totiž nešlo. ■

souvislostech, což jsem později plně využil v hospodářských dějinách, kterým jsem se dlouhá léta věnoval i pedagogicky.

Během studia na vysoké škole jste si přivydělával jako průvodce. Kde jste provázel a co vám tahle zkušenost dala?

Začínal jsem ve skanzenu na Veselém Kopci. Byla to pro mě velmi důležitá zkušenost, protože jsem se tam poprvé opravdu dotkl tématu nehmotného kulturního dědictví. Tradic, zvyků, řemesel, ale i příběhů, které se předávají z generace na generaci. Právě tam jsem si uvědomil, že kultura nejsou jen budovy a exponáty, ale především paměť lidí. K tomuto tématu jsem si našel hluboký vztah a vlastně se mu věnuji dodnes. Druhou velkou kapitolou byl zámek Ratibořice, kde jsem provázel zhruba 15 let. Bylo to velmi turisticky exponované místo, což člověka naučí obrovské míře logistiky a práce s návštěvníky. Musíte lidi zaujmout, udržet jejich pozornost a zároveň jim něco předat, aniž by měli pocit, že jsou ve škole. A paradoxně právě tam jsem se poprvé hlouběji setkal s tématem

prusko-rakouské války 1866. Tehdy jsem vůbec netušil, že se tohle téma jednou stane tak důležitou součástí mé profesní dráhy.

Kdy jste zjistil, že nestačí historii znát, ale že ji také musíte umět vyprávět?

Právě při tom průvodcovství. Když stojíte před lidmi, vidíte okamžitou reakci. Vidíte, kdy ztrácíte jejich pozornost a kdy je naopak něco zaujme. To je obrovská škola. Naučilo mě to přemýšlet o historii ne jen jako o odborném tématu, ale jako o příběhu, který musí být srozumitelný, jinak zůstane uzavřený v knihách a archivech. Myslím, že právě tady se položily základy toho, jak dnes přemýšlím o muzeu.

Velkou část profesního života jste strávil na hradecké univerzitě. Co vám toto prostředí dalo?

Univerzita mi dala obrovský prostor pro přemýšlení. Naučila mě systematickosti, práci s kontextem a schopnosti jít do hloubky. Dlouhá léta jsem se věnoval hospodářským dějinám, archivní práci i výuce a akademické prostředí mě naučilo trpělivosti a respektu k detailu. Je to svět, který vás

Muzeum není jen výstava

Petr Grulich patří k lidem, kteří se nebojí přemýšlet v dlouhém čase. O minulosti nemluví jako o uzavřené kapitole, ale jako o klíči k porozumění přítomnosti. Jako ředitel Muzea východních Čech v Hradci Králové provází instituci jedním z největších přerodů v její historii. V rozhovoru popisuje, proč město potřebuje muzejní kampus, čím může muzeum oslovit i ty, kteří do něj běžně nechodí, a proč je práce pro budoucí generace tou největší výzvou i odpovědností.

☛ TOMÁŠ KULHÁNEK, FOTO: ONDŘEJ LITTERA

Pamatujete si, kdy jste byl v hradeckém muzeu úplně poprvé?

Ten úplně první okamžik si už přesně nevybavuji. Víím, že jsem tu jako dítě byl, ale kdy a při jaké příležitosti, to už dnes nedokážu říct. Spíš se mi s muzeem pojí jiný moment, který mám v paměti velmi živě. Kdysi dávno jsem se sem hlásil o práci a nebyl jsem přijat. Nebylo v tom nic osobního ani dramatického, jednoduše tehdy nebylo volné místo. Zkoušel jsem to takzvaně naslepo, myslím někdy kolem roku 1998. V té době by mě ani ve snu nenapadlo,

že se sem o téměř 20 let později vrátím jako ředitel. Dnes to beru jako určitou životní ironii a možná i důkaz, že některé věci potřebují čas.

Chodil jste na střední průmyslovou školu. Jak se stalo, že vás nakonec zlákala historie?

Vyrůstal jsem v technicko-učitelské rodině. Polovina příbuzných byli učitelé, druhá technici. Otec byl letecký technik, dědeček konstruktér turbín a já jsem od dětství miloval letadla a všechno, co s nimi souviselo. Přirozeně jsem proto uvažoval o strojírenství nebo o letecké technice. Jenže to bylo ještě před rokem 1989 a v naší rodině byl emigrant. V určitém okamžiku mi bylo řečeno, že s vojenskou kariérou rozhodně počítat nemohu a že i vysoká škola je vlastně nejistá. Na průmyslovce jsem se ale postupně našel. Když se po roce 1989 poměry změnilly, uvědomil jsem si, že mě na technice vlastně nejvíc přitahuje její vývoj, souvislosti a příběhy. Jinými slovy dějiny techniky. Zároveň jsem si přiznal, že matematika není úplně moje silná stránka. Přesto jsem za průmyslovku dodnes velmi vděčný. Naučila mě přemýšlet technicky a chápat věci v širších

INZERCE

Orlice park

Dr.Max⁺ Lékárna

SPORTISIMO

pepco®

ASAT svět hodin

orion tvoříme vaši domácnost

ROSSMANN

SIRIUS⁺ ...hlavata pro vaše režimní miláčky

KYĚTINOVÝ KOUTEK

Optika Doubrava

GECCO TABÁK • TISK

ACTION

TEDI

e-on Drive

Breakfast Cafe

orlicepark.cz | Orliceparkshopping | Orlicepark

nutí formulovat myšlenky přesně, opírat se o prameny a neustále si klást otázky. Na univerzitu jsem přišel z praxe – předtím jsem pracoval jako archivář ve státním okresním archivu a později jsem vedl univerzitní archiv. Postupně jsem se ale dostával do řídicích rolí, nejprve jako děkan a později jako prorektor, a s tím se přirozeně měnila i náplň práce. Čím víc člověk řeší strategii, koncepci a administrativu, tím víc se vzdaluje každodenní práci s oborem samotným. Ne že by to nebylo důležité, ale začalo mi chybět to, že výsledky práce jsou viditelné a hmatatelné.

V roce 2017 jste uspěl ve výběrovém řízení a stal se ředitelem Muzea východních Čech v Hradci Králové. Co vás k tomu kroku přivedlo?

Myslím, že se v tu chvíli potkalo víc věcí dohromady. Měl jsem za sebou řadu let na univerzitě a zároveň jsem si čím dál víc uvědomoval, že mi chybí přímější kontakt s praxí a s institucí, jejíž práce je vidět navenek. Když se objevila možnost ucházet se o post ředitele muzea, přišlo mi to jako logický krok. Muzeum je institucí, která stojí jednou nohou ve vědě a druhou ve veřejném prostoru, a právě tohle propojení mi bylo blízké. Zároveň bylo jasné, že ho čeká náročné období plné změn. Tahle výzva mě profesně lákala a byla hlavním důvodem, proč jsem se do výběrového řízení přihlásil.

Po nástupu do čela muzea jste říkal, že váš mandát bude hlavně stěhovací a rekonstrukční. Co se za těch osm let podařilo?

Když se ohlédnu, tak toho bylo opravdu hodně. Podařilo se zrekonstruovat historickou Kotěrovu budovu, hlavní odborné pracoviště v Gayerových kasárnách a také budovu bývalých Vrbenského kasáren, dnešní Archu, která je dnes stavebně hotová a připravená na vznik nových expozic. Částečně jsme zrekonstruovali i bývalou školní budovu ve Stěžerách, kde má muzeum své odborné pracoviště, a v současnosti probíhá kompletní proměna Muzea války 1866 na Chlumu. Uprímně řečeno jsem při nástupu netušil, jak výraznou a trvalou součástí práce ředitele muzea budou stavby. Věděl jsem, že muzeum čeká období stěhování a rekon-

strukcí, ale myslel jsem si, že půjde o časově omezenou fázi. Postupně jsem pochopil, že je to spíš trvalý stav. Jakmile se jedna stavba dokončí, začínou se rodit plány na další. Muzeum je zkrátka organismus, který se nikdy úplně nedokončí. A člověk si musí zvyknout na to, že některé výsledky své práce nikdy neuvidí. Muzeum je instituce, která musí přemýšlet v řádu generací. A to je vlastně velmi osvobozující.

Co vás na práci ředitele muzea nejvíc překvapilo?

Asi nejvíc šíře toho, čím vším se muzeum vlastně zabývá. Když jsem do funkce nastupoval, vnímal jsem ho především jako odbornou instituci blízkou univerzitě. Až postupně jsem si uvědomil, kolik dalších rolí muzeum ve skutečnosti plní. Od péče o sbírky přes vzdělávání, metodickou pomoc menším muzeím v kraji, digitalizaci, práci s nehmotným kulturním dědictvím až po spolupráci se samosprávou nebo státní správou. Překvapilo mě také, kolik práce zůstává pro běžného návštěvníka úplně neviditelné. Muzeum není jen výstava nebo vernisáž. Je to dlouhodobá, systematická práce, která se často projeví až s odstupem času. A právě tenhle rozměr – práce s pamětí, časem a odpovědností vůči budoucím generacím – jsem si v plné míře uvědomil až ve chvíli, kdy jsem se ocitl v čele instituce, jakou je muzeum.

Část práce muzea ale běžný návštěvník vůbec nevidí. Proč je důležité o ní mluvit?

Protože muzeum není jen výstava. Jsme metodickým centrem pro muzea v kraji, vzděláváme muzejníky z celé republiky, zajišťujeme digitalizaci sbírek, pečujeme o nehmotné dědictví a spolupracujeme s detektoráři, státní správou i ochranou přírody. Ročně vzděláváme tisíce lidí. To všechno se odehrává mimo výstavní sály, ale bez téhle práce by muzeum nemohlo fungovat.

Jak vypadá váš běžný pracovní den?

Každé ráno, když jdu po schodech do ředitelny, mám pořád stejný pocit – radost, respekt a určitý druh pokory. Na stěnách visí fotografie bývalých ředitelů muzea i prezidenta Masaryka. Člověk si tam uvědomí, že není první ani poslední, kdo tu in-

stituci vede, a že některá rozhodnutí mají přesah daleko za jedno funkční období. Do práce přicházím většinou kolem osmé hodiny. Bez ranní kávy by to nešlo. S asistentkou projdeme program dne a pak už žádný den není stejný. Střídají se porady, jednání, řešení sbírek, personální otázky nebo kontrolní dny na stavbách. Na té práci mě baví její pestrost. To, že jeden den řešíte archeologický výzkum, druhý den krajinné téma, třetí den vzdělávání muzejníků a čtvrtý den stavbu, která má sloužit další desítky let.

Čím může dnešní muzeum oslovit i lidi, kteří do něj běžně nechodí?

Tím, že se výrazně proměnilo. Dnešní muzeum už dávno není místem, které by návštěvníka poučovalo shora nebo ho nutilo procházet vitríny s pocitem splnění povinnosti. Současné muzejnictví stojí na jiném principu: návštěvník dnes očekává zážitek, emoci a příběh a teprve skrze ně je otevřený tomu, aby se něco dozvěděl. Každá výstava je proto týmovou prací. Podílí se na ní i architekti, pedagogové, grafici nebo tvůrci scénografie. Cílem není předat soubor informací, ale vytvořit prostředí, které člověka vtáhne a umožní mu objevovat vlastním tempem. Muzeum má navíc jednu velkou výhodu oproti jiným kulturním institucím: pracuje s auten-

tickými příběhy a skutečnými stopami minulosti. V době, kdy jsme zahlcení rychlými informacemi a virtuálním obsahem, nabízí možnost zpomalit a zasadit věci do souvislostí. Neříká návštěvníkovi, co si má myslet, ale vytváří prostor pro otázky. A právě to považuji za jednu z nejdůležitějších rolí muzea dnes – pomáhat lidem orientovat se ve světě skrze porozumění minulosti.

Muzeum dnes tvoří jen historická Kotěrova budova na nábřeží, ale i zrekonstruované objekty v areálu Gayerových kasáren, kde má vzniknout takzvaný muzejní kampus. Proč je pro Hradec Králové důležitý a co má lidem nabídnout?

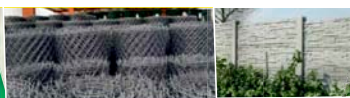
Stotisícové město nemůže dlouhodobě fungovat jen kolem jednoho centra. Pokud se společenský a kulturní život soustředí na jedno místo, město ztrácí pestrost. Muzejní kampus v areálu bývalých kasáren je jednou z odpovědí na tuhle potřebu. Důležité je, že nejde o uzavřený „ostrov kultury“, ale o otevřený prostor v širším centru města. Místo, kam se můžete jen tak projít, zajít na výstavu, na program pro děti nebo na přednášku. Muzeum už dnes nemůže fungovat jen jako instituce pro občasnou návštěvu, musí být součástí běžného městského života. Z pohledu muzea je kampus logickým vyústěním dlouhodobého vývoje. Budovy, které spravujeme, začnou fungovat jako celek. Od reprezentativní Kotěrovu budovu přes Archu s velkými tematickými expozicemi až po zázemí pro odbornou a komunitní práci. Věřím, že za 20 nebo 30 let bude tenhle areál vnímán jako samozřejmá součást Hradce, kde se přirozeně setkává paměť města s jeho současným životem.

V nedávno zrekonstruované Arše vznikne největší přírodovědná expozice v České republice. V čem má být výjimečná pro běžného návštěvníka?

Celá budova je koncipovaná tak, aby nabídla ucelený příběh vývoje života na Zemi, ale vždy zasazený do kontextu severovýchodních Čech. Inspirovali jsme se v zahraničí, například ve Vídni nebo Barceloně, kde podobné instituce fungují jako přirozená vzdělávací centra pro celé město i region. Nejde přitom jen o rodiny s dětmi, ale i o školy. Návštěvník projde vývojem přírody od prvohor až po čtvrtohory, dozví se, jak se vyvíjela fauna a flóra, jak se jednotlivé druhy třídí a proč je důležité chápat vztah člověka k přírodě. Důležitým tématem bude i to, že člověk není od přírody oddělený. Jsme její součástí a v krajině zanecháváme stopu stejně jako generace před námi. V místě, kde

NOVĚ OTEVŘENO!

- Ploty, pletiva, brány a branky
- Montáž na klíč
- Doprava až domů

JEDOUŠOV 76, 535 01 PŘELOUČ
+420 735 112 927, pardubice@plotydobry.cz

www.plotydobry.cz

PLOTY DOBRÝ
Všechno dobrý!

příběh přírody končí, plynule naváže archeologická a historická část věnovaná člověku. Nepůjde jen o vyprávění o Královéhradeckém kraji, ale o širší pohled na vývoj lidské společnosti zasazený do tohoto regionu. Součástí expozice budou také laboratoře a edukační prostory, kde si budou moci návštěvníci vědu prakticky vyzkoušet. V Hradci dnes chybí klasické science centrum a touto cestou chceme alespoň část této potřeby naplnit.

Pod muzeum spadá také Muzeum války 1866 na Chlumu, které nyní prochází rekonstrukcí. Kdy se znovu otevře a co tam návštěvníci najdou?

Předpokládané otevření je 26. června 2026 a půjde o úplně jiné muzeum, než na jaké byli lidé dosud zvyklí. Nechceme návštěvníkům ukazovat hlavně zbraně a uniformy, ale vysvětlit, proč k válce došlo, jak probíhala a jaké měla důsledky, které ovlivňují naši společnost dodnes. Nová expozice se zaměří na širší kontext prusko-rakouské války – od jejích příčin přes průběh až po dlouhodobé následky. Ukážeme přímou souvislost mezi rokem 1866, rozpadem Rakousko-Uherska a vznikem Československa. Důležitou roli přitom sehraje moderní technologie, včetně mobilní aplikace a rozšířené reality, které návštěvníkům umožní pochopit bitvu přímo v krajině, kde se odehrála. Chceme, aby byl Chlum místem, kde si člověk historii nejen připomene, ale kde jí skutečně porozumí.

Máte v muzeu místo, kam chodíte rád i bez pracovních povinností?

Ano, jsou to otevřené depozitáře – archeologický a depozitář militaria. Do běžných depozitářů je

vstup velmi přísně regulovaný a ani ředitel tam nemůže chodit jen tak. Otevřené depozitáře jsou ale určené i pro veřejnost, probíhají tam edukační programy a mají proto jiný, otevřenější charakter. Ten prostor na mě působí velmi uklidňujícím dojmem. V archeologickém depozitáři mám vlastně dějiny na jednom místě od lovců mamutů až po středověk. A protože mám blízký vztah k technice, přirozeně mě přitahuje i depozitář militaria.

Změnilo vás osm let v čele muzea? A pokud ano, v čem nejvíc?

Určitě ano. Ze začátku jsem měl pocit, že musím být u všeho. Dnes už vím, že to není možné ani žádoucí. Naučil jsem se delegovat, důvěřovat lidem a dát jim prostor růst. A také přijmout, že některé věci prostě potřebují čas a nejdou urychlit. Změnil se i můj pohled na plánování – dnes přemýšlím v horizontu desítek let.

Co byste si přál, aby si Hradečané s muzeem spojovali třeba za deset let?

Přál bych si, aby vystoupili na zastávce Muzeum, rozhlédli se doleva i doprava a zeptali se: „Tak kde dneska začneme?“ Jestli v Kotěrově budově, v Arše, nebo někde venku v areálu. Aby to místo bylo přirozenou součástí jejich života a místem, kam se chodí za kulturou, setkáváním i odpočinkem.

A co by si měli čtenáři spojit se jménem Petr Grulich?

Člověka, který dělá svoji práci proto, že ji má rád. Který má rád svou rodinu a kterému záleží na východních Čechách. ■

Salonky

Děkujeme za přízeň

Všem našim čtenářům a partnerům
přejeme úspěšný rok 2026.

Trutnovinky

tn_média

Vrchlabinky

Tomáš Pavlacký

Petr Preininger

Není to pomník k obdivu z odstupu, ale živý prostor

Autory vítězného návrhu na novou kašnu na Velkém náměstí v Hradci Králové se stali jako autorský tým sochař Tomáš Pavlacký a architekt Petr Preininger, kteří v anonymní mezinárodní dvoukolové architektonicko-výtvarné soutěži nejvíce zaujali hodnotící porotu. Jejich dílo bylo vybráno z celkem 54 přijatých návrhů. Porota jejich návrh mimo jiné ocenila i proto, že citlivě reaguje na historii města a zároveň přináší současný originální výraz. „Kašna se skládá z devíti samostatných objektů různých výšek, které vytvářejí dynamickou kompozici,” řekl architekt Preininger, kterého doplnil kolega sochař Pavlacký: „Devět objektů také symbolicky odkazuje na devět královských věnných měst, mezi něž Hradec Králové historicky patří.”

HYNEK ŠNAJDAR,
VIZUALIZACE: MĚSTO HRADEC KRÁLOVÉ

Můžete popsat váš první dojem po vyhlášení výsledků mezinárodní soutěže, kdy odborná porota vybrala jako vítězný právě ten váš? Co podle vás rozhodlo?

Tomáš Pavlacký: První pocit byl samozřejmě velká radost prolínající se s vědomím odpovědnosti. Konkurence byla početná, což je velkým přínosem pro soutěž samotnou a velkou kvalitativní zkouškou pro návrh, který jsme do soutěže odevzdali. Věřili jsme mu, přesto je úspěch vždy překvapením, jelikož nevíte, s jakými jinými návrhy se v soutěži „utkáváte”. Přáli jsme si, aby vše bylo správně pochopeno. A rozhodnutí poroty je dů-

kazem, že se tak stalo. Porota ocenila, podle slov jejího předsedy pana architekta Okamury, vysokou výtvarnou a architektonickou kvalitu, ale také funkčnost a technické řešení.

Jak byste dílo popsali a co bylo hlavní ideou návrhu?

Petr Preininger: Kašna se skládá z devíti samostatných objektů různých výšek, které vytvářejí dynamickou kompozici. Každý objekt je svým způsobem originální geometrií, ale dohromady tvoří harmonický celek. Hlavní ideou bylo vytvořit vodní prvek, který nebude jen sochou, ale také prvkem vybízejícím k interakci.

Tomáš: Chtěli jsme, aby lidé mohli přijít, dotknout se vody, stát se na chvíli součástí díla samotného.

Devět objektů také symbolicky odkazuje na devět královských věnných měst, mezi něž Hradec Králové historicky patří.

Které motivy a inspirace se promítly do tvaru a celkového výrazu kašny?

Petr: Zásadní inspirací pro nás byla modernistická architektura Hradce Králové, především díla Josefa Gočára a Jana Kotěry. Geometrie, štítové tvary a rytmické členění fasád jsme transformovali do současného výtvarného jazyka. Nejde ale o doslovnou citaci, spíše o reminiscenci a odkaz. Pracovali jsme s podobnými principy – geometrickou abstrakcí, hrou světla na lomených plochách, důrazem na vertikálu. Současně jsme hledali něco, co bude specifické pro 21. století, co bude citlivě komunikovat s kamennou architekturou náměstí, ale nebude se tvářit historicky.

Jakým způsobem váš návrh reaguje na historii Velkého náměstí a jeho architektonické vrstvy?

Petr: Velké náměstí má několik architektonických vrstev – od gotiky a baroka přes renesanci až po modernu. My jsme se rozhodli navázat právě na tu modernistickou linii, která je pro Hradec Králové tak typická a výjimečná, a obsahově ji prolnout se středověkou historií královského města. Materiálově pak reagujeme na kamenné prvky náměstí, kdy probarvovaný beton s kamenickou povrchovou úpravou odkazuje na okolní

stavby. Měřitky jsme volili tak, aby kašna nekonkurovala dominantám náměstí, ale přesto měla dostatečnou výtvarnou sílu.

Plánovali jste od začátku kašnu jako výrazné solitérní dílo či spíše prvek, který se měl citlivě „ztrácet“ v prostoru?

Tomáš: Od začátku jsme hledali balanc mezi těmito dvěma přístupy. Výraz kašny má být silný a jasný, v tom tkví její svěbytnost. Zároveň jsme ale chtěli, aby přirozeně zapadla do prostoru náměstí a nebyla agresivní. Proto jsme volili kompozici z více objektů různých rozměrů, jejichž silueta vytváří dynamickou hru. Při pohybu kolem této kašny se dojem z ní mění. Někdy splyne s prostorem, jindy vystoupí jako dominant. Tím, že do kašny můžete i vstoupit, přestává být jakýmsi „uzurpátorem“ prostoru, kterým by byl jeden solitérní objekt.

Do jaké míry u vašeho návrhu hraje roli světlo, voda, zvuk v různých denních nebo nočních časech?

Tomáš: Světlo je klíčové. Geometrické lomené plochy vytvářejí proměnlivou hloubku stínu v průběhu dne. V noci je kašna decentně podsvícená tak, aby byla zvyrazněna plasticita a osvětlení přitom nebylo rušivým vůči náměstí. Celé sousoší je nosičem vodního elementu a této podmínce podléhá. Prameny vody přetékají přes okraj, tečou kanelurami a následně se tříští. U každého z objektů se to děje v jiné

výšce a vzniká tím celková živá struktura. Zvuk vody je řeč kašny a opravdu se těšíme, co uslyšíme.

Jak se zrodila vaše spolupráce a jak jste si rozdělili role při tvorbě?

Petr: Známe se již od studií na Vysokém učení technickém v Brně. Několik let máme ateliéry v jedné budově. Já architektonický, Tomáš sochařský. Přirozeně se setkáváme a řešíme, každý ze své pozice, architekturu a výtvarné umění i mimo projekty, kterých se účastníme. Tato bezprostřednost se, v případě potřeby, zákonitě přeleje do konkrétní spolupráce. Výsledkem je v tomto případě dialog mezi sochou a architekturou.

Které materiály jste pro kašnu zvolili a proč?

Tomáš: Zvolili jsme okrově pigmentovaný litý beton s kamenickou povrchovou úpravou. Tento materiál má několik zásadních předností – vysokou trvanlivost, pevnost a možnost liti celku jako monolitu. Tradičním materiálem pro stavbu kašen byl v historii například božanovský pískovec, který ale v našem případě není použitelný. Nemohli bychom s ním pracovat jako s monolitem, ale pouze s čepovanými segmenty, které by nedávaly smysl nejen esteticky, ale především funkčně a staticky.

Petr: Beton v našem případě tedy není náhražkou za kámen, ale logickou volbou, která spojuje praktičnost, funkci i již zmiňovanou modernitu. Tomáš při této volbě čerpal ze svých kamenosochařských zkušeností a praxe s materiálem.

Tomáš: Představte si beton jako uměle vytvořenou horninu. Zatímco hornina má v sobě zápis historie Země, beton má v sobě zápis stavu společnosti a doby, ve které vytvrdnul. Už od stavby betonové kupole Pantheonu v Římě před více než dvěma tisíci lety byl beton moderním materiálem stejně, jako v každé následující době. Je to materiál sochařsky i architektonicky přirozený. Záleží jen na volbě jeho zpracování. My volíme přesah k tradiční povrchové úpravě způsobem kamenického šálírování, což je přesečení plochým kamenickým dlátem. To je pro nás důležité nejen z praktického, ale i obsahového hlediska.

Je těžké vytvořit moderní dílo pro historické centrum města?

Tomáš: Je to velká výzva. Závazek vůči veřejnosti, obyvatelům i místu samotnému. V návrhu musíte respektovat historii, a přitom se nebát být současnými. Snaha nacházet to, co nazýváme „příbuzenský vztah“ s místem a jeho pamětí, bývá výcho-

zím bodem návrhu. Při podobných projektech je také třeba počítat s technickými požadavky, které ale nesmí narušit kýžený dojem z celku. Právě tato komplexnost dělá takové realizace náročnými a zároveň velmi zajímavými.

Zaznamenali jste už nějaké reakce odborníků a veřejnosti na váš počín?

Petr: Od odborné veřejnosti – architektů, historiků umění, kurátorů – jsme zatím zaznamenali velmi pozitivní reakce. Oceňují právě ten přístup k moderní tradici města, technickou promyšlenost i výtvarnou kvalitu. Co se týče širší veřejnosti, ta se teprve začíná s návrhem seznamovat. Komentáře na sociálních sítích vnímáme s určitým nadhledem, ne však s opovržením. Víme, že každé současné dílo v historickém kontextu vyvolá debatu, a to je vlastně dobře. Těšíme se, až budeme moci s lidmi o návrhu diskutovat přímo, vysvětlit jim naše záměry a odpovědět na jejich otázky.

K čemu by měla kašna sloužit? Jako místo setkávání, odpočinku, nebo symbol města...?

Tomáš: Ideálně všemu najednou. Má být funkčním místem v každodenním životě města. Místem, kde se lidé zastaví, mohou se ochladit v horkém dni, nechat řádit děti mezi tříšticími se prameny vody. Taková interaktivita je pro nás důležitá, aby člověk mohl vstoupit mezi objekty, dotknout se vody, stát se součástí děje. Není to pomník k obdivu z odstupu, ale živý prostor pro lidi. Věříme, že právě toto spojení symbolického významu a praxe každodenního života je největší hodnotou. A zda se kašna stane i jedním ze symbolů města, to necháváme posoudit čas a především ty, kteří s ní budou žít – občané Hradce Králové.

Všechny soutěžní návrhy budou veřejnosti představeny na výstavě ve foyer Galerie moderního umění v Hradci Králové, která bude zahájena 27. ledna a potrvá do 15. února. Budete při vernisáži osobně přítomni? Jak se na tuto událost těšíte a co chcete přítomné veřejnosti sdělit?

Petr: Určitě budeme přítomni a velmi se na vernisáž těšíme. Bude to první příležitost setkat se s širokou hradeckou veřejností tvář v tvář a vysvětlit náš návrh, odpovědět na otázky, diskutovat. Chceme lidem především sdělit, že náš návrh vychází z hluboké úcty k městu a jeho architektonickému dědictví. Srdečně zveme všechny na vernisáž i na následnou výstavu. ■

AI IMPLEMENTATION SPECIALIST (PYTHON/CLOUD)

Next
mind

Baví tě sledovat raketový nástup AI, ale nechceš si s ní jen hrát v prohlížeči? Chceš stavět robustní řešení, která reálně šetří lidem práci a městům peníze?

Jsme Next mind. Nejsme jen další „GPT wrapper“ agentura. Specializujeme se na implementaci interní zabezpečené AI do firem a státní správy. Stavíme uzavřená prostředí na GCP a MS Azure, kde naše AI bezpečně chroustá data, aniž by cokoliv uniklo ven.

Řešíme reálné use-casy: od vytěžování dat z faktur a jejich posílání do ERP přes chatboty pro občany měst až po chytré marketingové asistenty a třídění poptávek.

Rosteme a potřebujeme partáka, který nám pomůže propojit svět LLMs se světem firemních systémů.

CO BUDEŠ DĚLAT?

Nebudeš jen ladit prompty. Budeš stavět mosty mezi AI a realitou.

– **Nasazovat a spravovat** uzavřená AI řešení v cloudu (MS Azure / Google Cloud Platform).

– **Integrovat** jazykové modely (přes API OpenAI, Anthropic, Google atd.) do našich aplikací.

– **Napojovat AI na systémy klientů** – budeš pracovat s API ERP systémů, CRM nebo data-bázemi měst.

– Vytvářet workflow pro **těžení dat** (např. OCR faktur → strukturovaná data → JSON → účetní systém).

– Hledat cesty, jak vyřešit specifické problémy klientů pomocí RAG (Retrieval-Augmented Generation).

VIDÍŠ SE V TOM? Pošli nám CV nebo odkaz na LinkedIn/GitHub. Rádi se s tebou potkáme (osobně nebo online), probereme tech stack a ukážeme ti, na čem zrovna děláme.

BODY NAVÍC

Není nutné, ale potěší.

– Zkušenost s LangChain nebo podobnými frameworky pro orchestraci AI.

– Zkušenost s vektorovými databázemi (Pinecone, Weaviate atd.).

CO BYS MĚL/A UMĚT?

Nehledáme supermana, který umí všechno, ale technického nadšence s přesahem.

– **Python:** Tohle je náš denní chleba. Musíš psát čistý a udržitelný kód.

– **Docker & CI/CD:** Nehraješ si na „u mě to funguje“. Musíš umět aplikaci zabalit do kontejneru a mít přehled o tom, jak ji automatizovaně nasadit.

– **Cloud (Azure nebo GCP):** REST API je pro tebe rutina. Umíš se napojit na cizí systém a vytáhnout z něj data.

– **Znalost LLMs:** Chápeš, jak fungují modely, co je to context window, embeddings a jak s nimi pracovat přes API.

– **Analytické myšlení:** Dokážeš pochopit proces klienta (např. „jak se zpracovává faktura“) a navrhnout, jak to zautomatizovat.

CO TI NABÍZÍME MY?

– **Práci na špičce technologie:** Děláme věci, o kterých se jinde teprve mluví.

– **Žádný korporát:** Máme neformální vztahy, tykáme si a na byrokracii nehrajeme.

– **Flexibilitu:** Home office a volná pracovní doba jsou u nás standard (pokud je práce hotová).

– **Férovou odměnu:** Adekvátní tvým zkušenostem.

PROMĚNY HRADCE KRÁLOVÉ

Přestavba královského města ve vojenskou pevnost

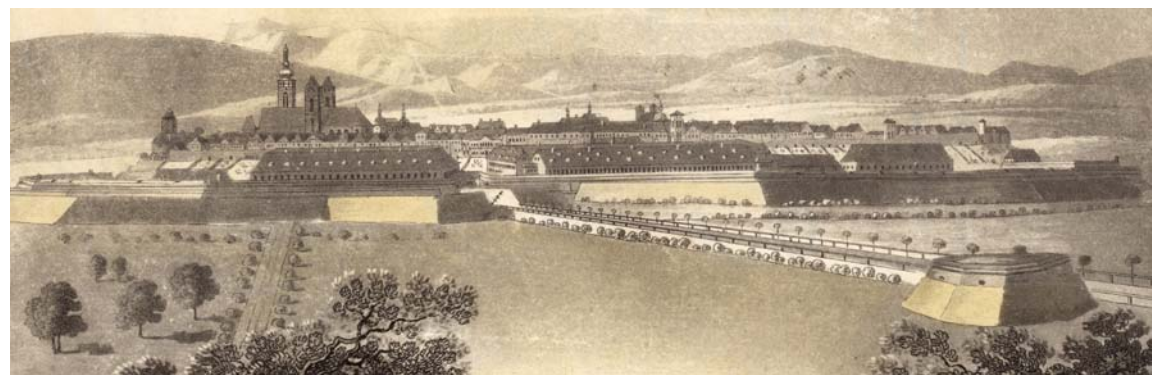
JOSEF ŠRÁMEK, FOTO: SBÍRKA MVČ

Razantní proměna, kterou ve 2. polovině 18. století prošel Hradec Králové, měla pro město dalekosáhlé důsledky. Dosavadní královské město se totiž přestavbou změnilo ve vojenskou pevnost bastionového typu. Z původního rozlehlého sídliště zůstalo jen něco přes 200 domů kolem obou náměstí. Ostatní zástavba, zahrnující dvě rozlehlá předměstí s městem organicky spojená – celkem 241 domů a více než dvě desítky hospodářských dvorů –, byla zbořena.

Nahradily je hradby a plochy k zavodnění. S tím se proměnil i charakter okolní krajiny. Obyvatelé zbo-

řených domů, zhruba 2200 osob, byli nuceně přesídleni buď do nově založených lokalit Nový Hradec Králové, Kukleny a Pouchov, nebo se usadili v dalších obcích v širším okolí.

Nové osady už ale na rozdíl od zaniklých předměstí ztratily přímou vazbu na městské centrum, oddělené nyní symbolicky pevnostními hradbami, a vyvíjely se v samostatné obce. K jejich sjednocení s Hradcem Králové začalo docházet na základě náročných jednání až během 1. poloviny 20. století. Srovnání proměny Hradce Králové přináší Wernerova veduta z roku 1740 a veduta podle vyobrazení Jana Venuta z počátku 19. století. ■

your@nextmind.cz | nextmind.cz/hiring

Česká asociace
umělé inteligence

Mám moc ráda všechny svoje fotografie

Je jí teprve devět let, ale na svůj věk je neskutečně talentovaná. Anežka Veselá z Hradce Králové je fotografka, která za své originální snímky již získala několik ocenění. Například v soutěži Czech Nature Photo 2025 zvítězila v nejmladší žákovské kategorii s nádherným snímkem Plameňák. K focení ji přivedl její tatínek, profesionální fotograf Martin Veselý. „Teď pracuji na svém novém projektu oloupaných lidí na billboardech u silnic. Jsou to takové srandovní koláže,“ prozradila Anežka, která se kromě focení aktivně věnuje několika sportům.

☛ HYNEK ŠNAJDAR, FOTO: ARCHIV ANEŽKY VESELÉ

Můžeš se představit a říci nám, jak ses dostala k fotografování?

Jmenuji se Anežka Veselá, chodím do čtvrté třídy na Základní škole Scio Hučák. K fotografování jsem se dostala již ve čtyřech letech.

Měl na to vliv tvůj tatínek Martin Veselý, který je profesionálním fotografem?

Určitě ano. Již od malička mě bere s sebou na reportáže a hodně mi pomáhá. Učí mě, jak ovládat fotoaparát, nastavovat správné časy, clonu a učí mě správné kompozici a koukat se na svět trochu jinýma očima.

Pamatuješ si na svoji úplně první fotku?

Ve čtyřech letech jsem k Vánocům od Ježíška dostala kompaktní digitální foťák. Tím jsem fotila doma svá plyšová zvířátka. Nejsou z něj ale kvalitní fotky.

Co jsi fotila na počátku?

S tatínkem jsem jezdila pravidelně do záchrané stanice pro zraněné živočichy v Jaroměři. Tam mi už tatínek začal půjčovat svůj foťák, ale byl na mě moc velký a těžký, tak jsem ho měla na stativu. Tam jsem fotila zraněná zvířátka, třeba sovičku, puštíka, jezečka, netopýra, hada, čápa, sojku, volavku a další...

V prostorách Knihovny města Hradec Králové jsi loni v lednu a únoru měla svou první samostatnou vý-

stavu Srsti z Afriky. Název už mnohé napovídá, co jsi ale divákům představila a kde fotografie vznikaly?

V Safari Parku Dvůr Králové nad Labem, kam jsem pravidelně jezdila fotografovat detaily srstí afrických zvířat. Některé srsti zvířat nepoznají ani dospěláci.

Proč zrovna toto téma? Nebála ses v Safari Parku zvířat?

Tatínek tam fotí několik let tlapky afrických zvířat, já zase srsti. Nebála jsem se, jen trochu krokodýla štítnatého, od kterého jsem byla asi půl metru. Taky jsem byla kousek od nosorožce dvourohého, toho jsem si také hladila. V Safari Parku máme totiž kamarády ošetřovatele a ti mě brali i do bezprostřední blízkosti ke zvířatům.

Dvůr Králové nad Labem je přece jenom blíže než Afrika, ale neměla jsi někdy chuť vypravit se na tento vzdálený kontinent, kde jsou exotická zvířata skoro všude, a fotit tam?

Ano, ráda bych jela s mamkou, tatínkem a bráškou do Keni. Určitě tam jednou pojedeme!

Co tě na focení nejvíce baví? Kam v současné době míří tvůj objektiv?

No, nejsem pořád jen doma a u focení se nikdy nenudím. Díky tatínkovi se dostávám na místa, kam se třeba jiné děti nedostanou. Taky mi spousta věcí zařídil, třeba i několikrát létání v horkovzdušném balónu, vozí mě k oloupaným billboardům a mohu s ním jezdit na reportáže, třeba na Rock for People, nebo jsem už několikrát fotila svatbu.

Zajímají tě detaily?

Ano, teď ty srsti afrických zvířat. Makro objektivem na zahradě detailně fotím berušky, mravence, včelky či pavouky nebo v rezervaci na Plachtě vážky a žáby.

Tento obor určitě vyžaduje trpělivost. Máš tuto vlastnost, nebo jsi spíše netrpělivá?

Určitě netrpělivá a tatínek se proto na mě někdy zlobí... Jinak mě ale chválí a je moc rád, že fotím a snažím se. Má radost, když mu třeba najdu staré plechy, které potom fotografuje.

Kde nejčastěji hledáš nápady pro svoje snímky?

Při cestování, na zahradě i při reportážích. Právě třeba na Rock for People jsem fotografovala portréty návštěvníků na bílém pozadí. Nejdříve jsem se bála se jich zeptat, ale pak, když to viděli, už chodili oni za mnou. Když cestujeme, fotím i krajinu. Například teď mám novou fotku z Rakouska, Dachstein v inverzi.

Radíš se stále s tatínkem?

Ano, radím, nejen, jak co nastavovat na foťáku. Učím se i vše kolem výstav. Sama si rámuji fotografie a větším je na výstavách. Začínám se s ním učit i upravování fotografií na počítači. Někdy se naštve, že jsem netrpělivá a hodně rychlá, pak se mi to třeba nepovede...

Jaký fotoaparát používáš?

Mám velký foťák Canon a několik objektivů, stativ, LED světla a blesk.

Popiš svůj pocit, když se ti záběr skutečně povede.

Prožívám to spíš až doma, když na to koukám v počítači. Někdy jsem třeba smutná, že mám neostře snímky, to je hlavně u těch rychlých zvířátek. Ty, co se nehýbou, se fotí nejlépe. Taky jsem někdy smutná, že mám vyhládnutý oloupaný billboard a druhý den, když tam jedeme, už je přelepený něčím jiným.

BIOCENTRAL

Nejlepší kino
v Hradci Králové!

dva sály, super filmy a skvělý bar s kavárnou a zahrádkou

- **Bio Smolíček** – projekce pro menší a nejmenší
- **Bio Senior** – zlevněné projekce nejen pro seniory
- **Baby Bio** – projekce pro maminky s dětmi
- **Letní kino** – od června do srpna
- **PechaKucha Night** – inspirace čtyřikrát do roka
- **Filmy pro všechny** – projekce věnované divákům s autismem nebo zrakovým, sluchovým či pohybovým omezením
- **Dětské výtvarné dílny** – pravidelně po první sobotní pohádce
- **Filmový klub** – projekce s dramaturgickým úvodem
- **Naslepo** – nechte se překvapit dramaturgy kina

Na který svůj snímek jsi opravdu hrdá?

Určitě je to fotografie plameňáka růžového, za který jsem získala v soutěži Czech Nature Photo první místo. Tuto fotografii jsem potom darovala naší první dámě Evě Pavlové. Pak je to rosníčka z přírodní památky Na Plachtě a určitě želva obrovská a její krunýř. Jinak mám moc ráda všechny svoje fotografie.

Za svoji tvorbu jsi už získala několik ocenění. Můžeš prozradit která?

Ano, ale více medailí mám ze sportů. První místo jsem obsadila v nejmladší žákovské kategorii v soutěži Czech Nature Photo 2025 za zmíněného plameňáka a také jsem zvítězila v soutěži Czech

ANEŽKA VESELÁ

Press Photo 2022 za portréty dětí v mojí školce při masopustu. Kromě toho mám také Speciální cenu Czech Nature Photo 2022 za snímek jezečka v záchranné stanici. Třikrát jsem se umístila na druhých místech Czech Nature Photo 2023 za Srsti z Afriky, v Czech Press Photo 2023 za fotografii Hon na lišku a opět v Czech Nature Photo 2024 za Beruška na sedmikrásce.

Připravuješ nějakou další výstavu? Pokud ano, co bude jejím tématem a proč?

Ano. V letošním roce výstavu Srsti z Afriky v Praze. V současné době pracuji na svém novém projektu, kdy se zaměřuji na deštěm a větrem oloupané billboardy u silnic, z nichž vždycky vyjde něco vtipného i hezkého a jsou to takové srandovní koláže. Výstava se uskuteční od 6. května do 15. června v Galerii Na Hradě v Hradci Králové.

Chtěla by ses focení v budoucnu věnovat i profesně, nebo to bude spíše koníček?

Asi určitě koníček.

Prý ve volném čase také aktivně sportuješ.

V týmu Falcons Hradec Králové hraju závodně softball, ráda také běhám závody Gladiator Race a orientační běh. Miluju gymnastiku, strašně moc ráda jezdím na snowboardu a už začínám i skákat. V létě jezdím na sjezdu.

Co ti sport dává?

Zábavu, energii, radost a hodně kamarádů v softballovém týmu.

Máš něco do budoucna v plánu?

Dostat se na sportovní gymnázium a jednou se žít sportem. A taky dělat fotografické výstavy, určitě s veselými tématy. Smutné fotografie totiž nemám ráda. ■

Mým cílem je Hradec popsat, nikoliv hodnotit

Kabaret Königrätz je autorská inscenace, která vypráví o Hradci Králové skrze humor, písně, loutky i osobní výpovědi lidí, kteří ve městě žijí – rodilých Hradečáků i „náplav“. Herec a režisér Petr Kult, rodák z Hradce a výrazná tvůrčí osobnost Klicperova divadla, v rozhovoru vysvětluje, proč chtěl, aby kabaret z města skutečně vyrůstal. „Mým cílem je popsat – nikoliv hodnotit – čím Hradec Králové byl, je a může být,“ říká. Premiéra ve Studiu Beseda proběhla 5. a 6. prosince 2025 a inscenace vznikla ve spolupráci s Divadlem Drak i dalšími předními hradeckými tvůrci. Výsledkem je divadelní událost, která symbolicky uzavírá jubilejní rok 800 let od první písemné zmínky o Hradci Králové – a dává mu osobní, lidský rozměr.

✎ MATĚJ HOLAŇ, FOTO: ARCHIV PETRA KULTA

Premiéra Kabaretu Königrätz už je za vámi. Jaké byly první reakce publika?

Upřímně mě to dost překvapilo. Člověk může dlouho zkoušet bez diváků, ale kabaret diváky potřebuje co nejdříve – až v konfrontaci s publikem se ukáže, jestli to funguje. A tady to zafungovalo. Reakce byly nad očekávání, místy až frenetické.

Čím si vysvětlujete, že to tak zabralo?

Původně jsem si přál, aby Kabaret byl víc edukativní – víc historie, víc faktů. Nakonec je to ale spíše postavené na osobních „stand-up“ výpovědích v kombinaci s písněmi. To vše je víc nebo míň tematizované na Hradec. A kupodivu právě tohle lidi bere.

Vnímali jste rozdíl mezi premiérovým publikem a další reprízou?

Premiéra je vždycky specifická – často přijdou kamarádi, lidi z branže. Druhá repríza byla pro předplatitele a to byli lidé převážně středního a staršího

věku. Šel jsem do toho s lehkou obavou, ale dopadlo to výborně: byli to Hradečáci a přijali to skvěle. Dokonce o něco líp než mladí diváci, kteří mnohokrát vůbec neznají Hradec, o kterém ti starší z nás na jevišti mluví. A to jsem přitom původně primárně cílil na mladé publikum.

Když to máte shrnout: co si má divák z Kabaretu Königrätz odnést?

Chtěl jsem, aby to bylo co nejvíc barvitý. Aby tam byla kultura i subkultury, sport, „normální lidi“, městské figurky, humor, nadhled. Kabaret mi přijde jako formát, který unese různé vrstvy – a přitom zůstane živý a hravý.

Proč jste si vybral právě kabaret?

Protože v Hradci má kabaretní žánr historicky hlubší tradici, než si občas připouštíme. A zároveň mě dlouhodobě zajímá propojení různých světů: Klicperovo divadlo, Drak, hudba, loutky, osobní výpovědi. Kabaret je pro mě způsob, jak tyhle světy spojit do jedné události.

Vedle Klicperova divadla jste dlouhodobě spojený také s pražským souborem Ductus Deferens. Jak moc se tahle zkušenost propsala do Kabaretu Königrätz?

Propsala se zásadním způsobem. Ductus Deferens je pro mě zásadní tvůrčí prostor, kde si dlouhodobě ověřuji určité principy – hlavně práci s autorským textem, s humorem a s tím, jak divadlo může reagovat na realitu kolem nás bez falešného patosu a bez zbytečné vážnosti.

Jak byste Ductus Deferens popsal někomu, kdo ho nezná?

Vznikl jako studentská recese, jako reakce na absenci výuky komediálního divadla na DAMU, ale postupně se z něj stal soubor, který se věnuje autorskému, generačnímu komediálnímu divadlu. Vycházíme z toho, že svět a především jeho divadlo je často přeintelektualizované, bere se příliš vážně, zahlcuje člověka negativními informacemi, a na to konto si myslíme, že lidé dnes spíš potřebují chytrý způsob, jak si odpočinout, než aby byli znovu zatěžkáni těžkými tématy.

Takže humor je pro vás klíčový nástroj?

Ano, ale ne humor jako pitvoření se nebo laciný vtip. Spíš humor jako způsob myšlení a nadhledu. To je něco, co se snažíme držet v Ductu dlouhodobě a co se přirozeně propsalo i do Kabaretu Königrätz.

Můžete zmínit některé projekty, které jsou pro vás v rámci Ductusu zásadní?

Určitě. Drým džurny, což je letní czenglish komedie o cestě námořníků do Ameriky, hravá věc, se kterou pravidelně přes léto kočujeme. A Karameloun – kabaret, který je časově i organizačně náročný, ale mám k němu silný vztah, to je v podstatě prapůvodce klicperáckého Kabaretu, diváci ho znají především z Besedy nebo z divadelního festivalu. Důležití jsou pro mě i Naši fabulanti, což je edukační komedie o principech dezinformací a řetězových e-mailů, která vznikla s cílem mluvit o vážném tématu srozumitelně a zábavně. To a mnohé další hrajeme v Peškovce v Praze na Smíchově, ačkoliv občas zájezdově nebo kočovně vyjždíme i do celé republiky.

INZERCE

čtvrtek 22. 1.
UFFO Trutnov
19:00

TRAMVAJ DO STANICE TOUHA DEKKADANCERS, PRAHA

Inscenace získala Cenu Divadelních novin 2024 v kategorii Taneční a pohybové divadlo. Klára Jelínková získala za roli Blanche Cenu Thálie.

středa 28. 1.
UFFO Trutnov
19:00

IGOR OROZOVIČ & CO.: KDYŽ CHLAP SVLÉKÁ TMU

Koncert herce a muzikanta, který v dubnu 2024 vydal debutové album.

UFFO

TRUTNOV

WWW.UFFO.CZ

Je tohle autorské zázemí důvod, proč vám dramaturgie Klicperova divadla nabízí právě Kabaret Königgrätz? Myslím, že ano. Ty principy jsou podobné – autorský přístup, práce s osobními výpověďmi, kombinace humoru a témat, která se dotýkají vážnější reality. Jen v tomhle případě se to celé soustředilo na Hradec Králové.

Na inscenaci je výrazné, že nezačíná až zvednutím opony. Co se děje před představením?

Půl hodiny před začátkem je ve Studiu Beseda „hudební klub“. Nechtěli jsme, aby divák přišel, sedl si jako obvykle na sedačku v sále a čekal, až se zhasne. Chtěli jsme, aby už vstup do prostoru byl součástí večera, aby člověk měl pocit, že je účastníkem společné události.

Říkal jste, že Kabaret Königgrätz nežije jen na jevišti. Co se odehrává mimo něj?

Ve foyer je instalace textových „obrazů“, které doplňují informace a fakta o Hradci – ta, která se do celého dílka nevešla. Pracujeme tam třeba i s mo-

tivem pravěkého rondelu v Kuklenách – zjistili jsme, že spousta lidí o něm vůbec neví, a přitom je to něco, co je možné vnímat jako důvod k hrdosti a jako součást místní identity.

Inscenace vznikla „od nuly“. Jak ten proces vypadal?

Začali jsme pracovat už ke konci jara. Sbíral jsem materiál, četl jsem historii města, dělali jsme rešerše. Herci si psali vlastní texty, které se postupně upravovaly a skládaly dohromady. Jsou to stand-upy v různých formách, do toho písňové texty, hudba – a celé se to lepilo během zkoušení.

Kabaret je zároveň silně „hradecký“ i tím, kdo na něm spolupracuje. Jak jste vybíral obsazení?

Od začátku jsem chtěl, aby se na jevišti potkaly různé perspektivy. Nejsme tam jen samí rodilí Hradečáci – a to je dobře. Zajímavý je i pohled těch, kteří do Hradce dojíždějí za prací nebo se sem přestěhovali. Přirozeně se to v divadle i během zkoušení trochu hýbe podle možností a dalších projektů, ale některé tváře jsem si přál od začátku.

Které?

Určitě Honzu Bílka díky jeho bohaté mezigenerační energii, je to člověk, který byl jak v Draku Josefa Krofky, tak později v Klicperově divadle. A chtěl jsem taky lidi z dnešního Draku – Šimona a Editu Dohnálkovy – protože spojení s Drakem pro nás bylo důležité. Velkou radost mám i z Karla Peška, osobnost Divadla Jesličky, jinak inspicienta Klicperáka: má k divadlu i k Hradci blízko, a přináší do večera další specifickou barvu. Jsem ale šťastný za všechny, kteří jsou součástí Kabaretu, protože teď už je role každého nezastupitelná, a ani si nedovedu představit, že by to hrál někdo jiný.

Hudbu pro inscenaci složil Michal Horák. Co vám spolupráce s ním přinesla?

Jeho hudební stopa je v tom hodně silná. Primárně je skladatelem hudby k našim textům, při jejichž tvorbě také pomáhal, pracoval taky s vícehlasy, s celkovým hudebním tvarem. A zároveň to dodalo projektu další „hradeckou“ energii – protože i tohle je pro mě důležité: aby Kabaret Königgrätz skutečně vycházel z města a z lidí, kteří k němu mají vztah. A Michal je můj kamarád už víc než deset let, a byl jedním z prvních, koho jsem si přál v Kabaretu mít jako spoluvůdce.

Je to vaše režijní premiéra. V čem to pro vás bylo nejtěžší?

Je to premiéra v tom smyslu, že je to první velká autorská režie v takovém rozsahu. Zároveň to není režie typu „vezmu klasický text a interpretuju ho“. Tady se píše od nuly, skládá se hudba i například pořadí jednotlivých výstupů, hledá se rytmus celého celku. Myslím, že dokážu lidi vést při psaní a pomoci jim dát věcem tvar. Složit to dohromady je pro mě těžší – a v tom byla klíčová spolupráce s Tomášem Čapkem, který má silný cit pro režii jako takovou, dokáže věcem dát celistvost, navíc je vynikající pedagog jevištního pohybu.

A do toho jste ještě sám hrál.

To je asi nejtěžší kombinace. Jednou jste „uvnitř“ jako herec, pak se musíte dívat zvenčí jako režisér. V určité fázi už člověk musí opustit svoji režijní roli a je nutné se soustředit na sebe jako herce, který je součástí celku. V tomto druhu divadla, kde plním vícero rolí, se mi tradičně stává, že sebe jako herce a interpreta zanedbávám, takže se například svůj stand-up učím na poslední chvíli – tak tomu bylo i v případě Kabaretu.

A když se na to podíváte z širšího pohledu: co pro vás Kabaret Königgrätz v rámci „jubilejního roku Hradce“ znamená?

Je to pro mě způsob, jak se na město podívat bez toho, abych ho soudil. Spíš ho chci poznávat. A současně mám radost, že se to potkalo v roce, který byl pro Hradec symbolický – 800 let od první písemné zmínky. Když se v takové chvíli podaří spojit místní scény, generace i různé typy tvůrců, tak to dává smysl. A přesně o to mi šlo. Tak se přijďte podívat! ■

INZERCE

**Naše TEPLLO.
Vaše jistota i v novém roce.**

**O spolehlivé dodávky
se postaráme dnes
i v dalších letech.**

EOP OPATOVICKÁ
ENERGIE

TEPLO BEZ STAROSTÍ.

INZERCE

ROZVOZ ZDRAVÝCH SPECIALIT

Vaříme zdravá jídla z čerstvých a kvalitních surovin, která vám zdarma rozvezeme.

Obědy / Polévky / Dezerty / Celodenní menu

www.rozvozsPECIALIT.cz

Trocha nostalgie Hradečáky určitě nezabije – 37. díl

Dřívější chloubou Hradce Králové, hotel Černigov, slouží našemu městu již neuvěřitelné půlstoletí. Vše odstartovalo slavnostní otevření hotelu v pondělí 8. prosince roku 1975 a pro Hradečáky, kteří se už na nový podnik těšili, se otvíralo v pátek 19. prosince. Několik dní bylo poté otevřeno, ale opět se před koncem roku vše zavřelo a od začátku roku 1976 již fungovala všechna hotelová zařízení naplno. Úspěšná éra tohoto podniku se započala. Za tu dobu, kdy tento hotel byl ještě ozdobou našeho města, se tu vystřídalo několik generací, které sem přicházely za zábavou a příjemným posezením do kultivovaného a příjemného prostředí. Hned v začátcích zapracovalo vedení hotelu na tom, aby v Černigově pracovali jen ti největší odborníci gastronomie, a jak poté čas uká-

zal, ve všech směrech se jim to velice podařilo. Mladí příchozí zaměstnanci byli postupně získáváni z různých měst v Čechách a v hotelu Černigov se z nich ve svém oboru po nějakém čase stávali odborníci par excellence. Jednu z největších zásluh na úspěšném chodu tohoto hotelu měl kvalitní ředitel Josef Ulík, který, přestože nebyl členem komunistické strany, byl navržen do této vysoké funkce pro svou nespornou profesionalitu a už tenkrát dokazoval, že je manažerem na svém místě. Za ředitele Josefa Ulíka zde panovala naprostá kázeň a kdo tuto zásadu nerespektoval, zákonitě zde nemohl pracovat. Když ředitel Josef Ulík skončil, nahradil ho Josef Šinták a vše pokračovalo ve stejném duchu.

O historii hradeckého Černigova jsem již v Salonkách psal a vše podstatné se již naši čtenáři o zaměstnancích a tomto bývalém úspěšném podniku dozvěděli. Přesto ještě připomenu práci těch nejhlavnějších aktérů této doby, ze kterých se postupně staly legendy Černigova. Dnes se tito pánové scházejí na pravidelných sezeních a stále si mají o čem povídat. Chodívali tam Stanislav Hamrle, František Zadrobílek, Petr Doubrava, Pavel Novák, Vladimír Špráchal a další pánové. Měl jsem tu čest, že jsem byl mezi ně také pozván, a moc si toho vážím. Vždyť poslouchat pana Stanislava Hamrleho, bývalého vrchního číšníka z hotelové vinárny, je úžasná vzpomínka na ob-

dobí, kdy naše generace k němu a jeho kolegům – bratrovi Rudolfu Hamrlemu, Vláďovi Štefloví a Miroslavu Brožovi – často chodila. Bratři Hamrlové a jejich spolupracovníci dávali této vinárně neskutečné kouzlo a noblesu. Jejich přístup k hostům byl vysoce profesionální a vládla zde proto naprostá pohoda.

Dalším legendárním vrchním číšníkem býval František Zadrobílek, též naprostý profesionál a stará škola, který pracoval jako vedoucí populární kavárny ve čtáctém poschodí, kde se pravidelně hrálo a chodilo tančit. Doba se pro nás pamětníky však změnila a v dnešní době takový podnik v Hradci Králové již nenajdete. Jít si poslechnout kvalitní muziku a zatančit si, o tom se nám může již jenom zdát, vždyť živá hudba už prakticky v našem městě neexistuje. V této kavárně dále ještě působili jako vrchní pánové Josef Pochobradský, Miroslav Urbánek, Mojmír Benedykt a Luděk Starzy.

Dále musím zmínit osobnost pana Vladimíra Špráchala, který začal pracovat v hotelu jako provozní a v době, kdy byl Černigov stále na vrcholu, působil v tomto podniku v letech 1980–1990 jako zástupce ředitele. Zcela určitě si naši čtenáři pamatují na provozního pana Pavla Nováka, který byl na place naprosto nepřehlédnutelný. Velice zajímavá byla také pracovní dráha super kuchaře Petra Doubravy, který

odešel na několik let pracovat do Německa a po návratu se přemístil do Janských Lázní, kde si vybudoval úžasný pohádkový penzion Kamínek. Vládne tam rodinná pohoda a jeho návštěvníci se tam rádi vrací. Další nepřehlédnutou postavou byl vedoucí jídelny Petr Holata, též naprostý profesionál a velká osobnost Černigova.

Tak tito pánové ještě s dalšími svými spolupracovníky připravovali společně oslavu v termínu 19. prosince 2025, kde si nostalgicky připomněli těch neskutečných 50 let od fungování tohoto legendárního a tolik navštěvovaného podniku v Hradci Králové.

Přenesme se však ještě očima bývalého zástupce ředitele Vladimíra Špráchala do let, kdy Černigov patřil mezi ty nejvyšší hotely v celém Československu. Na pravidelné gastronomické akce v hotelu Černigov, které se konaly během celého roku, vzpomíná pan Vladimír Špráchal: „V únoru jsme pravidelně pořádali ve spolupráci s kolegy z jižního Slovenska Týden maďarské kuchyně, která byla v Čechách velmi oblíbená pro svoje netradiční pokrmy, pestrost a kombinaci kvalitních druhů masa a koření. Po celý týden našim hostům hrála k poslechu cimbálová muzika z Maďarska a výzdoba jídelny byla laděna do maďarských národních barev.

V dubnu se zase konaly oslavy svátků jara, Velikonoc. Od pátku do pondělí byl celý prostor jídelny vyzdoben bohatou velikonoční tematikou a na speciálním jídelním lístku byly pokrmy z jehněčího masa, telecího masa, z drůbeže a ryb.

V měsíci září byl vždy na řadě Týden slovenské kuchyně, a to byl výběr krajových specialit a tradičních slovenských nápojů a pokrmů. U vchodu do jídelny vítala hosty děvčata ve slovenských krojích. Na oplátku tým našich kuchařů zase zajišťoval pravidelně Týden východočeské kuchyně v hotelu Dunaj v Dunajské Středě.

Mezi tyto akce patřil pravidelně i Týden indické kuchyně, kam zase rádi chodili milovníci těchto, pro nás nevšedních a zajímavých, pokrmů.

Třetí prodloužený víkend v říjnu vždy patřil k té nejoblíbenější gastronomické akci Hradecké posvícení. Ve speciální nabídce se podávaly takové lahůdky, jako např. zvěřinové paštiky, pečené husy a kachny a bohatý výběr specialit ze zvěřiny. Celou úžasnou atmosféru vždy umocňovala cimbálová muzika ZVÚ z Hradce Králové.

Pro hosty se také pořádala slavnostní Štědrovečerní pohoštění a v nabídce bývaly tradiční jídla jako rybí polévka či kapr s bramborovým salátem, vánoční cukroví atd. Z reproduktorů tise zněly vánoční koledy, na stolech hořely svíčky a panovala tam naprostá vánoční pohoda.

Oslavy Silvestra a Nového roku pro 350 hostů bylo vyvrcholením gastronomických akcí na závěr

roku. Slavilo se po celém hotelu a hotelová jídelna a kavárna se spojily v jeden překrásný prostor. V kavárně i vinárně se po celý večer střídaly kapely, variétní umělci a další účinkující. V 19 hodin za zvuku slavnostního pochodu orchestru pana Blahovce nastoupilo jednotným krokem do prostoru jídelny a kavárny 30 číšníků ve dvou řadách s předkrmky na stříbrných podnosech a na pokyn vedoucího jídelny Petra Holaty se začalo servírovat osmichodové silvestrovské menu. Podobné slavnostní zahájení bylo také připraveno pro hosty v hotelové vinárně, kde se o spokojenost přítomných hostů s profesionální laskavostí postarali pánové Rudolf a Stanislav Hamrlovi se svými kolegy.“ Tak takto si trochu vzpomínal s troškou nostalgie na dobu, kdy Černigov byl ještě Černigovem, zástupce ředitele pan Vladimír Špráchal.

To byla jenom taková malá zkratka událostí, které probíhaly během celého roku v tomto podniku. Pro nás pamětníky byl tento hotel dlouhá léta chloubou našeho města a každý, kdo ho navštěvoval, měl spoustu vzpomínek, které si pamatuje ještě dnes. Ten pravý hotel Černigov, který jsme u nás v Hradci Králové měli, však skončil s rozpadem podniku Restaurace a jídelny, a tak si všichni pamětníci vzpomeňte, že je to již půlstoletí od vzniku tohoto úžasného hotelu. ■

Chtěli jsme žít svobodně

„Přiznám se bez mučení, že jsem dlouho váhal, zda si podat žádost k vydání osvědčení o účastnících odboje a odporu proti komunismu. V té chmurné době jsem dělal jenom to, co jsem cítil, abych něčím konkrétním přispěl ke svobodě, která pro můj život byla vždy zásadní,“ řekl Hynek Šnajdar, dlouholetý novinář a redaktor Salonek v Hradci Králové a Trutnovinek v Trutnově. Na začátku ledna minulého roku nakonec žádost podal, aby na téměř jeho konci obdržel za své tehdejší aktivity pamětní list a odznak od Ministerstva obrany. „Moc si toho vážím!“ uvedl novinář.

ČENĚK ČEJCHAN, FOTO: ARCHIV HYNKA ŠNAJDARA

Kdy se v tobě probudila touha žít svobodně v nesvobodném světě?

Takové první náznaky byly v době dospívání. Žil jsem s rodiči v Hranicích na Moravě. Můj otec byl major Československé lidové armády a komunista. V době, kdy se mně na druhý pokus podařilo získat modrou knížku a vyhnul se tím obávané základní vojenské službě, jsem navíc nevyužil své premiérové volební právo. Bylo tedy zřejmé, že bude nutné se od rodičů odstěhovat. Již na začátku 80. let jsem se v Hranicích začal stýkat s lidmi z prostředí tamního undergroundu, konkrétně s dnes už nežijícím Čestmírem Vacíkem, Stanislavem Mužíkem, Janem Pospíšilem, Stanislavem Otavou a dalšími lidmi. Stal jsem se tím součástí komunity mladých lidí se stejnými a kritickými postoji k tehdejšímu totalitnímu režimu. Chtěli jsme žít svobodně, nemohli a nechtěli jsme se smířit s neutěšenou situací v komunistickém Československu, nesvobodou a neustálými perzekucemi.

Kam poté vedly vaše aktivity?

Naše společné aktivity vedly k založení hudebního tria, které jsme nazvali Hranic Underground Society s tím, že jsme si sehnali aparaturu a ve složení basa, bicí a saxofon jsme zkoušeli v garáži Česti Vacíka na hranicím sídlišti Hromůvka do doby, než jednoho dne někdo začal bušit na vrata garáže. Když jsme otevřeli, vtrhli do útrob garáže příslušníci Veřejné bezpečnosti doprovázeni dvěma civilisty Státní bezpečnosti (StB), kteří označili naše

počinání za nezákonné. Po ne příliš dlouhém výslechu následoval zákaz našich hudebních aktivit a doporučení, abychom se ostříhali, což se samozřejmě nestalo.

Co byl zásadní zlom ve tvém dalším životě?

Hlavním a důležitým milníkem v mé undergroundové činnosti bylo na začátku 80. let přestěhování do Valašského Meziříčí, kde žilo velké množství stejně smýšlejících lidí. Podstatné bylo mé seznámení se signatářem Charty 77 Jaromírem Čechurou, který dával jasně a veřejně najevo nesouhlas s tehdejšími režimem. Naše časté schůzky vedly k tomu, že jsme ve sklepě jeho domku na Hřbitovní ulici, kde žil s rodinou, začali po večerech s pomocí tiskařského stroje a s dalšími prostředky dovezenými ze Zlína z okruhu disidentů Stanislava Devátého rozmnožovat například Informace o Chartě 77 a jiné zakázané tiskoviny a dokumenty. Tato iniciativa trvala do doby, než jsme se od přátel ze Zlína dozvěděli, že se chystají domovní prohlídky. I když StB u Jaroslava Čechury nenašla žádné stopy těchto aktivit, absolvoval ve Vsetíně několik výslechů, ale své spolupracovníky, tedy ani mě, neprozradil.

Vzpomínáš na nějakou historku, která se může s odstupem času zdát kuriózní až absurdní?

Samostatnou kapitolou a kuriozitou bylo mé pracovní angažmá ve strojírenské výrobě v Hranicích v provozovně tehdejšího Okresního podniku služeb Přerov. V roce 1982, krátce po Brežněvově smrti, vedoucí provozovny, ač nekomunista, přišel s osobní iniciativou a předložil pracovníkům k podpisu kondolenční listinu, která byla poté odeslána na sovětské velvyslanectví. Tu jsem odmítl podepsat stejně jako další listinu se souhlasem s rozmištěním jaderných hlavice do kasáren Jaslo, které obsadila sovětská armáda. Následoval trest. Kromě výslechu na StB v Přerově, kde jsem byl dotazován na své postoje, jsem byl na pracovišti zbaven prémie a přesunut na nekvalifikovanou práci, což nakonec vedlo k mé výpovědi.

Podílel ses nějak na distribuci zakázaných tiskovin?

V polovině 80. let jsem intenzivně jezdil do Uničova a přilehlého okolí, kde se pořádalo mnoho nelegálních akcí. V té době jsem se seznámil s Jankem Soldánem, který v roce 1987 podepsal Chartu 77. Společně s mou tehdejší partnerkou Bronislavou Heinzovou jsme byli zásobováni samizdaty a dalšími tiskovinami, které jsme rozšiřovali na Valašsku.

Pokud mám dobré informace, založil jsi a vydával samizdatový časopis?

Ano, klíčovým obdobím pro mě v této souvislosti byl rok 1985, kdy ještě panoval tuhý totalitní režim. V tom roce jsem se rozhodl založit samizdatový časopis Satyr a ke spolupráci jsem přizval kamaráda Petera Kováče. Vymyslel jsem koncepci, on vytvořil titulní stranu a pustili jsme se s nadšením do díla. Časopis obsahoval povídky, poezii, výtvarné projevy našich tvořivých přátel. Vše se dělalo na koleně, příspěvky jsem přepisoval na psacím stroji, samizdat jsme si sami svázali a poté putoval mezi lidmi. Pak jsem se přestěhoval do Nového Jičína a po roční pauze mě k pokračování v této činnosti přiměl tamní kamarád, výtvarník Rostislav Leo Volek. Vyšlo osm čísel, která jsou k dispozici v pražské knihovně československé exilové a samizdatové literatury Libri Prohibiti, již provozuje někdejší disident Jiří Gruntorád.

Měl jsi kvůli vydávání časopisu nějaké problémy?

Zpočátku probíhalo vše v relativním klidu až do doby, než jeden ze známých zapomněl čerstvé vydání Satyru v novojičinské restauraci U Slunce, kde jsme se scházeli, a dostalo se do rukou StB. Při vý-

slechu mně bylo vyhrožováno, že další pokračování v nezákonné činnosti bude mít fatální následky, přesto jsem Satyr vydával dál. Zmínka o těchto aktivitách je součástí dokumentu Fenomén underground, konkrétně v díle Ostříhat a do dolů. V této době jsme také s Leo Volkem pořádali nelegální výtvarné výstavy v přírodním divadle v lokalitě na Skalkách v Novém Jičíně, kam se vždy sjela komunita z Valašska, Ostravska a podobně. To samozřejmě opět způsobilo zájem StB, přesto jsme v těchto aktivitách neustali.

Následovaly další restrikce ze strany StB?

V té době StB prováděla i domovní prohlídky. Tehdy jsem bydlel v domě Stanislava Šobory v novojičinské Anenské ulici. Doma jsem měl „závadové“ dokumenty, jako Informace o Chartě 77, videokazety s Originálními videojournaly a samozřejmě také rozpracované Satyry. U našeho domu brzy ráno i večer stála šedá volha s posádkou dvou mužů v civilu. Proto jsem se rozhodl umístit materiály do igelitových pytlů a zakopat je dočasné na zahradě. Při domovní prohlídce StB našla jenom knížky Josefa Škvoreckého, Milana Kundery, Ladislava Mňacka a dalších zakázaných spisovatelů, které zabavila a odvezla.

Zmínil jsi také, že jsi v době socialismu nevyužíval své volební právo.

V roce 1986 se konaly volby, kterých jsme se nehodlali zúčastnit. Sobotní den jsme proto s panem domácím Stanislavem Šoborou, chartistou Jaromírem Čechurou a jeho ženou Štěpánkou, disidentem Františkem Čuňasem Stárkem a jeho partnerkou strávili v již zmíněném bývalém lesním divadle na Skalkách do doby, než volby skončily

a kdy pak komise s volebním urnou marně tloukla na vchodové dveře našeho domu.

S kým ses tehdy stýkal?

Téměř celá 80. léta jsem byl v úzkém kontaktu se signatáři Charty 77 Vítlem Zukalem a jeho ženou Kateřinou, kteří žili ve Valašském Meziříčí. V jejich bytě se konaly pravidelné schůzky a řešily se způsoby, jak nelegální tiskoviny dále šířit. Někdy v roce 1986 jsem se rozhodl, že podepíšu Chartu 77. Tehdy jsem šel k Zukalům, abych tak učinil. V tu dobu byl u nich na návštěvě otec Kateřiny, disident a chartista Tomáš Hradílek z Lipníka nad Bečvou, který mně můj úmysl rozmluvil. Argumentoval tím, že by mimo jiné skončilo vydávání samizdatu Satyr, což by byla škoda. Později jsem byl u zrodu dalších dvou samizdatů Le rendez-vous des amis a Klíč k realitě, což byly surrealisticky zaměřené almanachy, které pravděpodobně unikly pozornosti StB.

Pak už přišel rok 1989 a začaly se otevírat dveře ke svobodě?

V tom roce jsem se v Praze osobně zúčastnil Palachova týdne, poté jsem v polovině téhož roku podepsal dokument Několik vět a v říjnu mě oslovil Vít Zuka, zda bych s ním na různá místa v centru Valašského Meziříčí umísťoval pozvánky na setkání k výročí založení Československa. Toho si na valašskomeziříčském náměstí všimli příslušníci Veřejné bezpečnosti, kteří nás společně s pomocníky VB začali pronásledovat. Víta Zukala zadrželi u jeho domu, mně se podařilo uprchnout.

A 17. listopad jsi prožil jak?

S kamarády ze surrealisticky zaměřeného okruhu jsme jeli autem Škoda 1000 MB do východoněmeckého města Halle na výstavu surrealistického malíře Maxe Ernsta. Na přechodu v Rozvadově nás celníci vyslýchali a nevěřili tomu, že jedeme na výstavu, ale že se chceme přidat k protestům proti tamnímu režimu. Po hodině různých obstrukcí nás nakonec pustili. Když jsme se večer vraceli, následovala pořádná kontrola. Svítili baterkou do čajové konvice, kterou jsem si koupil, a listovali také Ernstovým katalogem. Byla na nich ale vidět nervozita. Když jsme dorazili do České Lípy, kde jsme nocovali, dozvěděli jsme se o potlačení studentské demonstrace na Národní třídě v Praze.

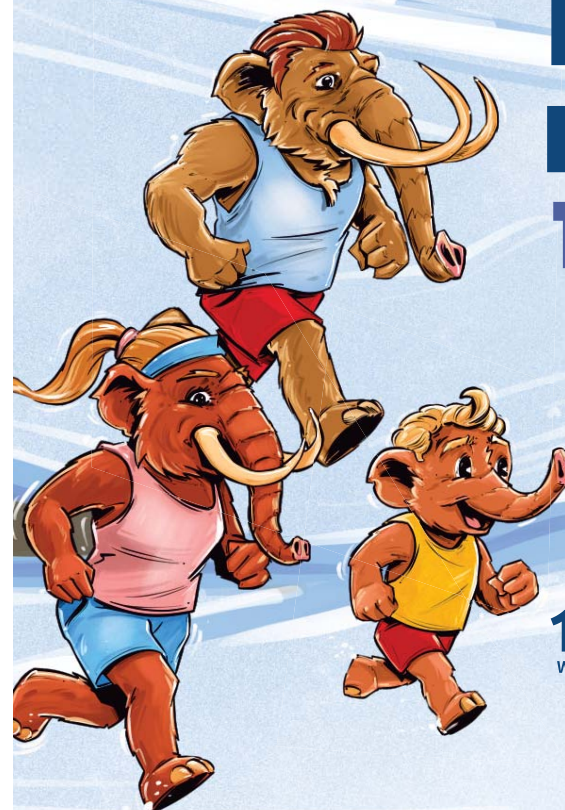
Jak to probíhalo po návratu domů?

Společně s Vítkem Zukalem jsme v neděli 19. listopadu u morového sloupu na náměstí ve Valmezu zorganizovali první revoluční setkání, kterého se zúčastnilo asi dvacet přátel. Na plot kolem sloupu jsme umístili československou vlajku a zapálili svíčky. Do deseti minut přijela tři auta s příslušníky VB a jeden estébák, který rukou hasil svíčky. Poté nám sebrali občanské průkazy, které nám po zhruba půlhodině přivezli. Výsledkem bylo, že v pondělí 20. listopadu ráno na pracovišti opět zatkl Víta Zukala, aniž by o tom informovali jeho manželku. V úterý už bylo plné náměstí lidí a Kateřina Zukalová vyzvala přítomné, aby se přesunuli k sídlu VB, která nakonec Zukala propustila. Tím ve Valašském Meziříčí začala naplno sametová revoluce a skončily perzekuce. ■

innogy WINTER RUN

ČESKOMORAVSKÝ
POHÁR
v zimním běhu

HRADEC KRÁLOVÉ 10. 1. 2026 ALDIS

1KM
WINTER SPRINT

KIDS
WINTER RUN

4 km
8 km

www.winter-run.cz

innogy

Powered
by MVM

NN

SKODA

OMODA
JACCO

MIZUNO

KRÁLOVÉHRADSKÝ
POHÁR

s podporou
Hradce Králové

Salonky

VÍKEND 7. – 8. 2. 2026

ŽIVÁ HUDBA

MASOPUSTNÍ PRŮVOD

PRASE

PIVO

PROGRAM PRO DĚTI

HODY

Snížené zimní vstupné do sítí a 3D bludiště | 90 Kč/os.

WWW.PARKNAVETVI.CZ